

Sosiaalityön tiekartta –seminaari 2025

Sosiaalihuollon kehittäminen uusiutuviissa rakenteissa

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Ohjelma ja aikataulu

klo 12.05 Aloitussanat, perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Mika Forsberg

Minitutustuminen, juontaja Emma Rautava

klo 12.20–13.45 Puheenvuorot

klo 12.20–12.50 Sosiaalihuollon kansallisen kehittämisen ajankohtaisia asioita,
Virva Juurikkala, sosiaalineuvos, STM

klo 12.50–13.10 Sosiaalityön kehittämisen mahdollisuudet uudessa YTA-rakenteessa,
Miia Pitkänen, johtaja, Sosiaalialan osaamiskeskus Socca

klo 13.15–13.30 Tiekartalla suunnistamassa – työelämäprofessori sosiaalityön tukena Päijät-Hämeessä, Minna Veistilä, sosiaalityön työelämäprofessori, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

klo 13.30–13.40 Keskustelu ja kysymykset sekä siirtyminen kehittämispisteille ja kahville.

klo 13.45–15 Toiminnallinen osuus ja kahvitarjoilu: kehittämistyön esittelypisteet

klo 15 Työntekijöiden palkitseminen

klo 15.30 Päättösanat, perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Mika Forsberg

klo 15.45 Tilaisuus päättyy

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Sosiaalihuollon kansallisen kehittämisen ajankohtaisia asioita;

Palvelulainsäädännön uudistaminen osana
Kansallista palvelureformia

Sosiaalityön tiekartta –seminaari 21.5.2025
Virva Juurikkala, sosiaalineuvos STM

Sosiaalihuollon palvelulainsäädännön uudistaminen hallitusohjelmassa; nostoja

- *Uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelulainsäädäntö sekä siihen liittyvä ohjaus vastaamaan uusia sote-rakenteita ja valtakunnallisia sote-tavoitteita. Poistetaan esteitä palveluiden integraation, tietojohdamisen, digitalisaation ja henkilöstön riittävyyden edistämiseksi.*
- *Kevennetään sitä yksityiskohtaista palvelujen sisältöjä koskevaa sääntelyä, joka on tullut tarpeettomaksi hyvinvointialueiden aloittamisen ja sote-järjestämislain mukaisen kansallisen ohjauksen myötä.*
- *Uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelulainsäädäntöä, ja ohjataan alueita uudistamaan palvelujaan perustuen palvelujen tarkoituksenmukaiseen porrastukseen.*
- *Painopisteen siirtoa perustasolle tuetaan lainsäädännöllä. Uudistetaan terveydenhuoltolaki, sosiaalihuoltolaki sekä lastensuojelulainsäädäntö. Varmistetaan palvelulainsäädännön ja järjestämislain yhteentoimivuus.*

Visiona vaikuttavat sosiaali- ja terveyspalvelut

Vaikuttavat sosiaali- ja terveyspalvelut

Kansallisen palvelureformin tavoitteet

Ennaltaehkäisyn
vahvistuminen

Integraation,
saatavuuden ja
jatkuvuuden
vahvistuminen

Palvelujärjestelmän
selkeytyminen

Vaikuttavuuden ja
kustannus-
vaikuttavuuden
lisääntyminen

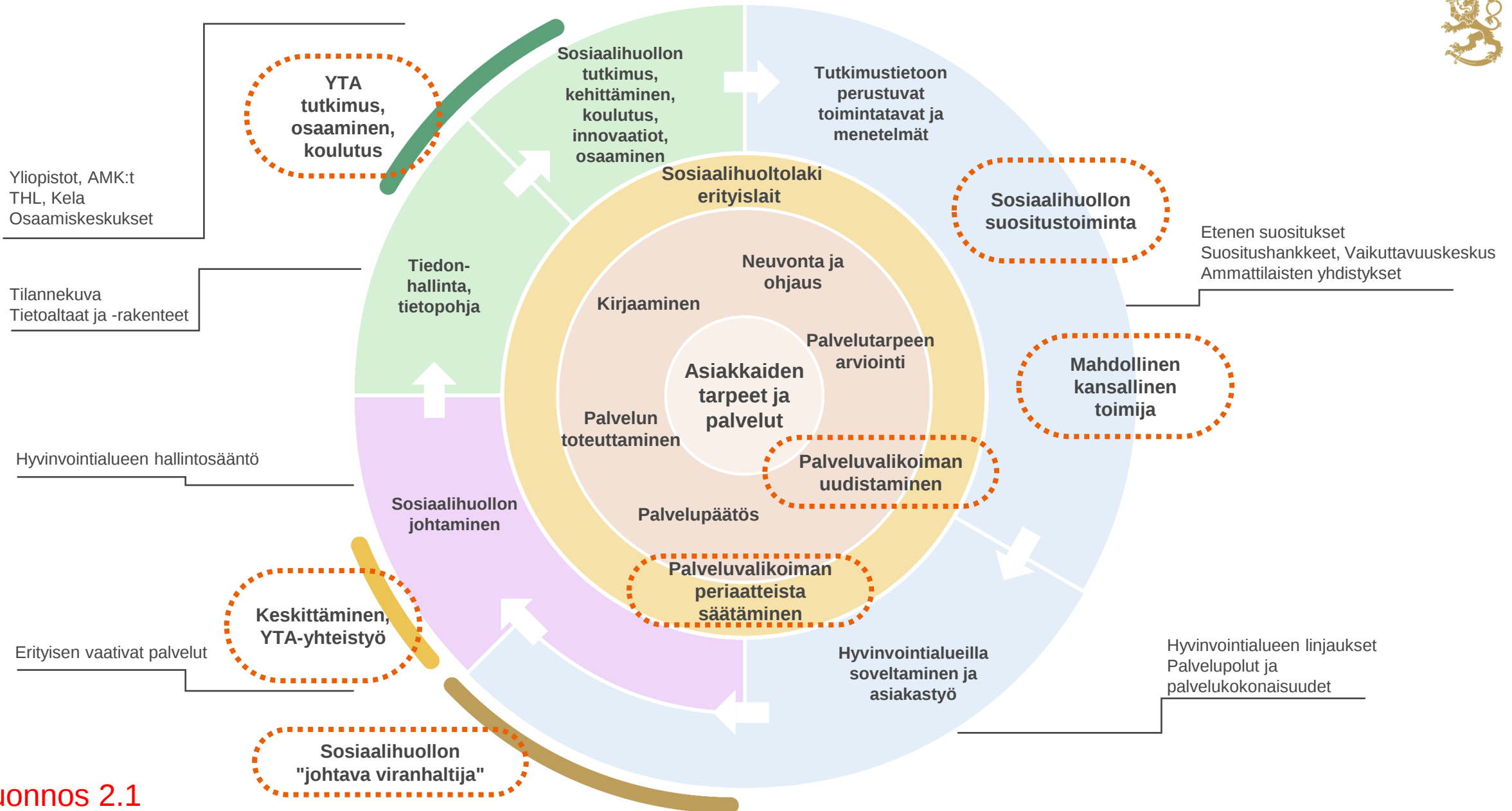
Varautumisen ja
häiriötilanteiden
hoidon
vahvistuminen

Lainsäädäntöhankkeet

Reformia toimeenpaneavat ohjelmat ja hankkeet

Hyvinvointialueiden ohjausjärjestelmän uudistaminen

Sosiaalihuollon sisältöohjaus ja jatkuva kehittäminen

Lausunnoilla parhaillaan olevia esityksiä
(eduskuntaan syksyllä 2025)

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Vammaispalvelulain soveltamisalan muutos

- **Hallituksen esitys eduskunnalle vammaispalvelulain 2 §:n muuttamiseksi** (ns. soveltamisalan täsmentäminen -HE),
- lausuntoaika 12.5. – 23.6.2025
 - Vammaispalvelulakiin ehdotetaan palautettavaksi elämänvaiheita koskeva säännös, jotta vammaispalvelulaki säilyy vammaisten henkilöiden palvelut turvaavana erityislakina.
 - Samalla poistettaisiin eduskuntakäsittelyssä aiemmin varmuuden vuoksi varattu noin 20 miljoonan euron lisämääräraha, koska sille ei olisi enää tarvetta.
 - Muutoksessa lisättäisiin lakiin elämänvaiheita koskeva tarkentava momentti siten, että se täyttää perustuslakivaliokunnan tarkkarajaisuuden vaatimukset. Soveltamisalasäännökseen jo aiemmin hyväksytyjä osia ei ole tarkoitus muuttaa, vaikka pykälään on sen selkeyttämisen vuoksi tehty teknisiä muutoksia.
- Laki tulisi voimaan 1.1.2026

Sosiaalihuollon teknologia HE

- **Hallituksen esitys eduskunnalle vanhuspalvelulain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta** (ns. teknologia HE);
- lausuntoaika 25.4. – 6.6.2025
- Teknologisten ratkaisujen käyttäminen sosiaalihuollon palveluissa olisi mahdollista asiakkaan perusoikeuksia kunnioittaen. Teknologisten ratkaisujen käyttäminen olisi mahdollista asiakkaan toimintakyvyn, turvallisuuden, osallisuuden ja hyvinvoinnin tueksi.
- Käytettävien ratkaisujen soveltuvuus ja käytettävyys asiakkaan palvelussa ja asiakkaan tarpeisiin vastaaminen arvioitaisiin osana sosiaalihuollon asiakasprosessia.
- Laki määrittelisi teknologisten ratkaisujen käyttöönotolle reunaehdot
- Iäkkäiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen laskemisessa mahdollistettaisiin teknologian ja teknisen valvonnan ottaminen huomioon silloin, kun niillä olisi henkilöstötarvetta pienentävä vaikutus.
- Toteutuneen henkilöstömitoituksen olisi kuitenkin aina oltava vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti.
- Lait olisi tarkoitus saada voimaan 1.1.2026.

Lastensuojelulain I-paketti

- **Hallituksen esitys eduskunnalle lastensuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi** (ns. lastensuojelulain I-paketti),
- lausuntoaika 13.5. – 16.6.2025
 - Muutoksilla on tarkoitus vahvistaa lapsen oikeutta erityiseen suojeluun sekä turvata lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tavoitteiden toteutuminen.
 - Lastensuojeluviranomaisille ja sijaishuoltoyksiköille mahdollistettaisiin nykyistä laajemmat toimivaltuudet tehdä työtään. Tavoitteena on selkiyttää kasvatuksellisten käytäntöjen ja rajoitustoimenpiteiden käyttöä sekä perhehoidossa että lastensuojelulaitoksissa.
 - Keskeiset ehdotukset:
 - Kasvatuksellisten keinojen käyttöä laajennetaan lasten suojelemiseksi
 - Lisää keinoja luvattomiin poissaoloihin puuttumiseksi
 - Uusi kuntouttava suljettu laitospalvelu vakavassa rikoskierteessä oleville

Toimeentulotukilain kokonaisuudistus

- Hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa eduskunnan edellyttämän toimeentulotuen kokonaisuudistuksen, joka vahvistaa henkilön itsenäistä selviytymistä, vähentää pitkäaikaista toimeentulotukiriippuvuutta ja selkiyttää toimeentulotuen roolia viimesijaisena harkintaa vaativana perusturvaan kuuluvana rahaetuutena.
- Luonnos hallituksen esitykseksi toimeentulotukilain kokonaisuudistukseksi on valmisteltu virkamiestyöryhmän loppumuistion pohjalta.
 - Työryhmän muistio julkaistiin 8.1.2025
- Esitys on lausunnoilla 16.5 – 27.6.2025. Kuulemistilaisuus esityksestä järjestetään 28.5.2025 klo 9.30 -11.
- Esitys on tarkoitus edetä eduskuntaan syksyllä (budjettilakiaikataulussa) ja voimaan pääosin 1.2.2026

Eduskuntan v. 2026 menossa olevia esityksiä

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Palveluvalikoiman periaatteista säätäminen

- **Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluvalikoiman periaatteista säätäminen**
- Palveluvalikoiman periaatteiden tarkoituksena on lisätä yhdenvertaisuutta sosiaali- ja terveydenhuollossa
- Sääntelyssä on tarkoitus määritellä ne periaatteet, joiden mukaan palvelut ja menetelmät kuuluvat sosiaali- tai terveydenhuollon palveluvalikoimaan tai on rajattu niiden ulkopuolelle.
- Sääntelyllä halutaan tehostaa sosiaali- ja terveydenhuollon vaikuttavuutta ja pitkällä aikavälillä turvata riittävät ja oikea-aikaiset palvelut koko väestölle.
- Sidosryhmäpalautteiden perusteella yhdenvertaisuus, ennaltaehkäisy ja päätöksenteon läpinäkyvyys nousivat keskeisen tärkeiksi teemoiksi.
- Hallituksen esityksen luonnos on tarkoitus lähettää lausuntokierrokselle syksyllä 2025
- eduskuntakäsittely olisi vuonna 2026, ja lainsäädäntö tulisi voimaan 2027.

Ammattihenkilölain kokonaisuudistus

- Toteutetaan osana Hyvän työn ohjelmaa
- Toteutus kahdessa erässä;
- I- vaihe eduskuntaan syksy 2025
 - Hallituksen esityksessä muutetaan terveydenhuollon ja sosiaalihuollon ammattihenkilölakeja, jotta lainsäädäntö mahdollistaisi hallitusohjelman mukaisesti kansainvälisen avun vastaanottamisen ja antamisen sosiaali- ja terveydenhuollossa. Lisäksi toteutetaan tarvittavat tekniset muutokset valtion aluehallinnon uudistuksesta johtuen.
- **II-vaihe; lausunnoille kevät/kesä 2026, eduskuntaan syksyllä 2026**
- Tarkoituksena on päivittää ammattihenkilöitä koskevaa lainsäädäntöä siten, että jatkossa säänneltäisiin vain niitä sosiaali- ja terveydenhuollon ammatteja, joissa sääntely on välttämätöntä asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi.
- Koko ammattiryhmiä koskeva sääntelyn tarve arvioidaan uudelleen. Liian yksityiskohtaista sääntelyä purkamalla mahdollistettaisiin se, että ammattihenkilöt voivat työskennellä koulutuksensa ja osaamisensa mukaisissa tehtävissä siten, että mahdollistetaan joustava, ammattihenkilöiden välinen työnjako.

Lastensuojelulain kokonaisuudistus (II-vaihe)

- Selkiytetään ja uudistetaan lastensuojelulain rakenne ja sisältö kokonaisuutena, ensimmäisen vaiheen ehdotukset huomioon ottaen.
- Tavoitteena on vahvistaa keinoja tukea lasta ja perhettä varhaisessa vaiheessa ja sitouttaa vanhemmat nykyistä tehokkaammin.
- Mahdollisesti sisältyviä teemoja esim.
 - ammattihenkilöiden tehtävien ja työnjaon selkeyttäminen
 - itsenäistymisvarojen kertymistä koskevan ja asiakasmaksuja koskevan sääntelyn uudistaminen
 - perhehoidon sääntely
 - lastensuojelun päätöksenteko- ja muutoksenhakujärjestelmän ja edunvalvontaa koskevan sääntelyn tarkastelu
- Hallituksen esitys on menossa eduskuntaan syksyllä 2026, ja muutokset on tarkoitus saada voimaan vuonna 2027

Sosiaalihuollon palveluvalikoiman uudistaminen 1/2

- Sosiaalihuoltolain palveluja koskevaa sääntelyä on tarkoitus uudistaa lisäämällä hyvinvointialueiden mahdollisuuksia järjestää ja organisoida palvelut nykyisen palvelu- ja järjestelmäkeskeisen mallin sijaan joustavammin ja asiakaslähtöisemmin alueelliset erityispiirteet ja kunkin asiakkaan yksilölliset tarpeet huomioiden
- Alustavien suuntaviivojen mukaan valmistelussa tarkasteltaisiin sosiaalihuoltolain palveluja koskevaa 14 §:ää ja pyritään tunnistamaan siihen kuuluvista yli 40 palvelusta/tehtävästä perustason palveluihin kuuluvat keskeiset kokonaisuudet.
- Yksityiskohtaista sääntelyä keventämällä ja uudelleen muotoilemalla tavoitellaan selkeämpää, joustavampaa ja vaikuttavampaa palvelujärjestelmää, joka vastaisi paremmin jo toteutuneisiin ja tulossa oleviin toimintaympäristön muutoksiin.
- Uudistus mahdollistaisi hyvinvointialueille kustannussäästöt resurssien tarkoituksenmukaisemman kohdentamisen, vaikuttavuuden lisäämisen ja palveluverkon joustavamman organisoinnin kautta – tavoitteena 1 %:n kustannusten hillintä sosiaalihuollossa

Sosiaalihuollon palveluvalikoiman uudistaminen 1/2

- Palveluvalikoiman uudistamistyöstä on rajattu pois selkeät erityispalvelut (vammaispalvelut ja lastensuojelu), mutta niihin liittyviä rajapintoja voidaan tarkastella ja selkeyttää sekä edistää palvelujen yhteensovittamista.
- Valmistelu yhteensovitetaan meneillään olevien muiden isojen valmistelujen (esim. Is-kokonaisuudistus) kanssa
- HE tarkoitus saada lausuntokierrokselle keväällä 2026 ja eduskuntaan syksyllä 2026 budjettilakien aikataulussa.
- Siirtymäaika huomioiden lakimuutokset tulisivat voimaan 1.7.2027->
- Valmistelu tullaan toteuttamaan kiinteässä yhteistyössä hyvinvointialueiden ja muiden sidosryhmien kanssa
 - Valmistelussa työryhmän perustaminen syksyille 2025 – alkuvuoteen 2026 valmistelun tueksi

**Kansallinen
palvelureformi**

**Sosiaali- ja
terveysministeriö**

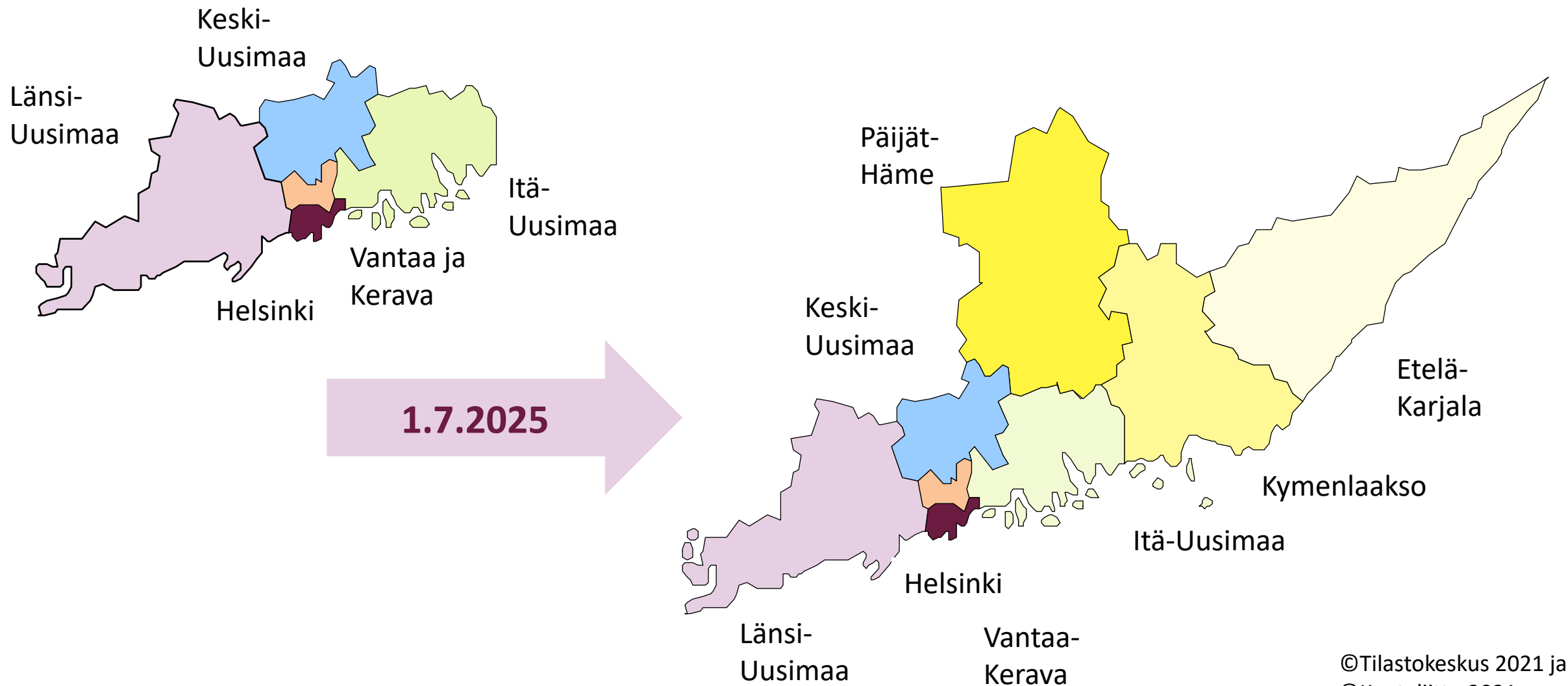
Sosiaalian osaamiskeskus Soccca ja Etelä-Suomen TKI-toiminta

Nykytila ja visio

Miia Pitkänen, johtaja, VTL, laillistettu sosiaalityöntekijä

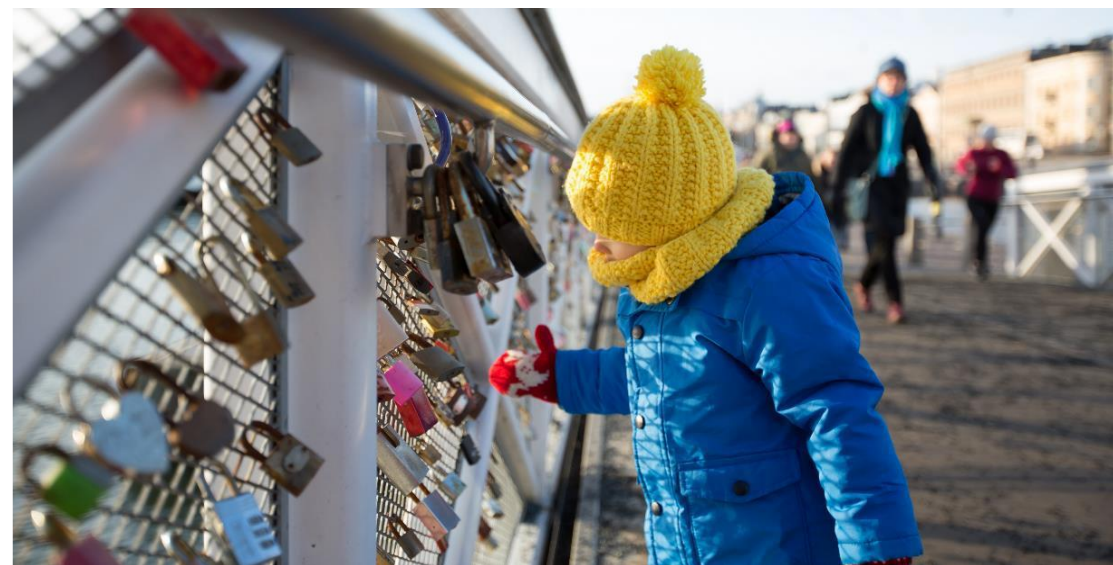
Nykytila

Osaamiskeskustoiminta yta-tasoiseksi 1.7.2025

Soccan sopimukseen perustuva yliopistoyhteistyö

- HPRC on kotipesä Helsingin yliopistossa toteutettavalle käytäntötutkimukselle ja siihen liittyvälle yhteistyölle
- Soccan yhteistyösopimuksessa sovittu hyvinvointialueiden rahoituksesta, neuvottelukunta hyväksyy toimintasuunnitelman ja talouden
- Käynnistymässä on 2022 keväällä perustetun HPRC:n kolmas kokonainen toimintavuosi
- Toiminta vahvistuu uudistettujen yhteistyösopimusten ja henkilöresurssien vakiintumisen myötä
- Vuoden 2025 painopisteitä ovat toimintarakenteiden kehittäminen sekä viestinnän ja käytäntöyhteyden vahvistaminen

Soccan toiminnan kuvaus Soccan yhteistyösopimuksessa:

- Soccan tehtävänä on sosiaalialan tutkimus, kehittäminen ja innovaatiotoiminta Etelä-Suomessa
- Socca toimii asiantuntijana tieto- ja tutkimusperustaisen sosiaalialan vahvistamisessa, palveluiden ja osaamisen kehittämisessä, vaikuttavaa sosiaalihuoltoa edistävässä verkostotoiminnassa, sekä sosiaalialan vaikuttamistyössä.
- Socca kokoaa yhteistyöhön alueensa hyvinvointialueita, tutkimuslaitoksia, koulutusorganisaatiota, järjestöjä ja muita tahoja.

Visio

Socca on sosiaalialan kehittämisen edelläkävijä ja vahva vaikuttaja

Strategiset painopisteet

Vahvistamme tutkimusperustaisuutta sosiaalialalla
 Kehitämme tietoon perustuen
 Vaikutamme monipuolisesti
 Edistämme monialaisuutta

Arvot

Yhdenvertaisuus - toimimme tasapuolisesti koko Etelä-Suomen alueella

Edelläkävijyys - ennakoimme tulevaa ja toimintamme perustuu uusimpaan tutkittuun tietoon

Pitkäjänteisyys - teemme pitkäjänteisiä, lisäarvoa tuottavia ja vaikuttavia tutkimus- ja kehittämisprosesseja

Avoimuus - toimintamme on läpinäkyvää ja viestimme toiminnastamme aktiivisesti eri kanavissa

Yta-sopimuksessa sovittuja tehtäviä sosiaalialan osaamiskeskuksella

- Sosiaalityön valtion tutkimusrahoituksella toteutettavan tutkimuksen kokoaminen ja käytäntöön juurruttaminen,
- Hyvinvointialueiden tarpeista nousevien tutkimusaiheiden kokoaminen ja tutkimusviestinnän toteuttaminen,
- Tutkimustulosten implementoinnin ja kehittämistiedon hyödyntämisen tukeminen,
- Alueen kehittämistyön koordinointi ja tiedontuotannon varmistaminen erityisesti rakenteellisen sosiaalityön ja tiedonhallinnan tueksi.
- Toteuttaa yhteistyötä HY:n Helsinki Practice Research Centren ja kansallisen Sosnet verkoston kanssa

Sosiaalihuollon TKI-toiminnan rakennetta Etelä-Suomessa:

TKKI-koordinoiva neuvottelukunta

- Strateginen tiekartta määrittelee painopisteitä ja suuntaa
- Alatyöryhmät: tutkimus, koulutus, kehittäminen, innovaatiot ja Uusimaa

Sosiaalihuollon omat YTA-rakenteet

- Sosiaalihuollon johtajien verkosto
- Yta-palvelualuekohtaiset ryhmät (ikäntyneiden ja työikäisten ryhmät)

Etelä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

- Soccan koordinoimat verkostot (täydentävät YTA-sos.huollon kokonaisuutta): rakenteellinen sosiaalityö, tiedonhallinnan verkosto, aikuissosiaalityön verkosto, Uudenmaan gerontologisen sosiaalityön verkosto)
- Soccan neuvottelukunta
- PraksisTekijät verkosto (hyvinvointialueet, HY, Metropolia, Laurea)
- AMK-verkosto

Osaamiskeskuksen tehtäviä YT-alueella

Tuo lisäarvoa yt-alueen TKI-toimintaan

- Socca kokoaa yhteen Etelä-Suomen sosiaalihuollon TKI-asioita
- Soccan järjestämät täydentävät verkostot
- Siltojen luominen alueen hyvinvointialueiden välille TKI-asioissa

Tarjoaa ratkaisuja palvelujärjestelmän tarpeisiin

- Kehittämis- ja tietoperustaa vahvistavat tehtävät: mm. selvitykset, tietokoosteet, kehittämisfoorumit ja tuotokset
- Rakenteellinen sosiaalityö: sosiaalisen raportoinnin työkalu ja siitä johdettu tieto

Vahvistaa sosiaalihuollon vaikuttavuutta

- Tutkimusperustainen toiminta: tutkimus infran kehittäminen, tutkimukset, tutkimusviestintä, kotipesätoiminta tutkituille menetelmille
- Tietoon perustuva kehittäminen, integraation ja kumppanuuksien vahvistaminen

Rakentaa sosiaalihuoltoa edistäviä korkeakouluyhteistyön muotoja

- Soccan sopimukseen perustuva HPRC yhteistyö, HY- ja PraksisTekijät -verkostot
- Ammattikorkeakouluyhteistyö: AMK neuvottelukunnissa jäsenenä, suora yhteistyö, YTA-AMK rakenne

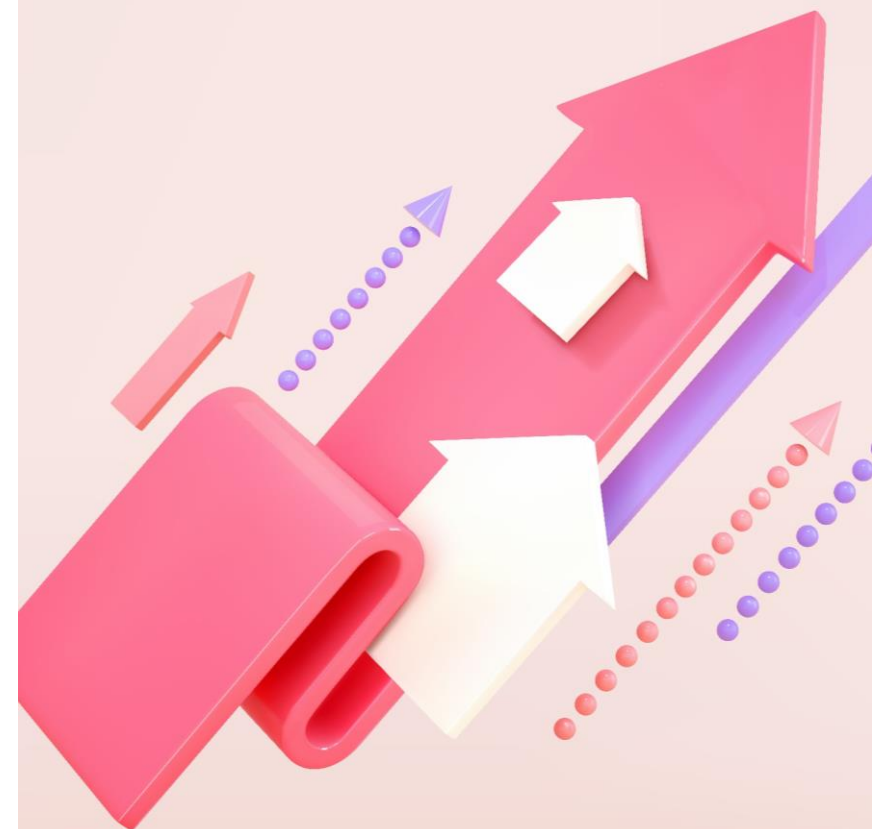
Visiota – Sosiaalihuollon TKI-toiminta vahvistuu

Terveydenhuollon tki-todellisuutta

- HUSin oma tutkimusrahoitus oli vuonna 2022, 2023 ja 2024 17 milj. €/vuosi, sekä vuonna 2025 14 milj. €.
- HUSin omaksi tutkimusrahaksi vahvistettiin vuodelle 2026 20 milj. €.
- Yliopistosairaalan TKI-toimintaan sijoittaminen on kannattavaa: Pohjois-Savon sairaanhoitopiirissä 2022 tehdyn arvion mukaan yksi TKI-toimintaan sijoitettu euro palautui noin neljänä euronä alueen nettohyödyksi.
- ”HUS yhdessä Helsingin yliopiston (HY), Aalto-yliopiston ja alueen ammattikorkeakoulujen sekä yritysten kanssa muodostavat Suomen terveysteknologian piilaakson, jonka menestyksestä kertovat useat indikaattorit: esim. 2023 HUS nousi ensimmäistä kertaa Business Finlandin TOP20-listalle eniten EU-rahoitusta keränneistä suomalaisista organisaatioista”.
- HUS tuottaa yhdessä Helsingin yliopiston kanssa selvästi eniten (noin 40 %) Suomen YT-alueiden (entinen ERVA) tieteellisistä julkaisuista, on Suomen johtava kliinisen lääketutkimuksen toteuttamisympäristö ja mahdollistanut lukuisia vaikuttavia kansainvälisiä tutkimushankkeita.
- **HUS/HY-yhteistyöstä syntyy päivittäin 7–10 tieteellistä julkaisua – läpi vuoden; näistä osa siirtyy suoraan jonkin potilasryhmän paremmaksi diagnostiikaksi tai hoidoksi ja/tai ammattilaisten avuksi.**

Sosiaalihuollon TKI-visiota

- Sosiaalihuollon TKI-rakenne on toimiva ja riittävästi resursoitu:
 - YTA-osaamiskeskukset toimivat hyvinvointialueiden sosiaalihuollon laatua ja vaikuttavuutta edistäjinä
 - Alueilla kaksoistehtäviä, YTA-yhteiset resurssit ja toimintatavat
 - So- ja Te TKI-toiminta vahvistavat toisiaan
- Sosiaalihuollon palvelut ovat vaikuttavia:
 - Menetelmät, tehtävärakenteet ja osaaminen kehittyvät entisestään
 - ”Sosiaalitaloustiede”: arvioisi sosiaalihuollon järjestelmän toimintaa taloustieteen näkökulmasta
 - Osaamiskeskusten välinen työnjako ja roolitus kansallisesti ohjattua ja tunnustettua (mm. tutkitut menetelmät, rahoitushakujen osaaminen, tekoäly, laatu ja vaikuttavuus jne.)
- Tietoperustainen toiminta vahvaa:
 - Suositustoiminta
 - Hyvinvointialueiden tarpeista toteutuva käytäntörelevantti tutkimus
 - Sosiaalihuoltoa johdetaan tiedolla
 - Resurssit käytetty viisaasti → kustannusvaikuttavuus toteutuu

Sosiaalityön merkitys ei vaikeassa maailmassa vähene

- Sosiaalityön laadulla ja osaamisella on arvokas merkitys ihmisten hyvinvoinnin vahvistamisessa.
- Pelkästään terveydenhuollon ratkaisuilla yhteiskunnan kestävyyttä ei voida vahvistaa
- Profession ylpeä omasta tehtävästään ja niistä mahdollisuuksista, joita työllä annetaan
- Työ ulottuu varjoihin, mutta loistaa professiona

Seuraa Soccaa!

Seuraa somea

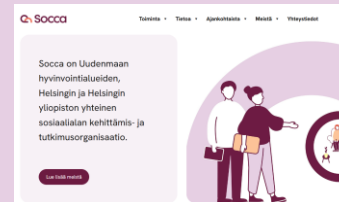
Tilaa uutiskirje

Tule tapahtumiin

Käy verkkosivuilla

Soccan toimintaa 2025

Soccan toiminta-alueet sosiaalihuollon TKI-toimijana

Sosiaalihuollon palveluiden, osaamisen
ja asiantuntijuuden kehittäminen

Tieto- ja tutkimusperustaisen
sosiaalialan vahvistaminen

Sosiaalialan vaikuttamistyö ja
sosiaalialan äänenä toimiminen

Verkosto-osaaminen, kokonaisuuksien
koordinointi

Korkeakouluyhteistyö, tutkimuksen ja
käytännön siltaaminen

Vahvistamme tutkimusperustaisuutta sosiaalialalla

Välitämme ja tuotamme tutkimustietoa sekä vahvistamme sosiaalialan tietoperustaista osaamista.

- Tutkimme ajankohtaisia sosiaalihuollon ilmiöitä ja teemme selvityksiä, joista saadaan nopeasti tietoa käytännön työhön. Tuemme myös tiedon käyttöönottoa.
- Välitämme tuoretta tutkimustietoa sosiaalihuollon ammattilaisille ja sanoitamme tutkimustietoa käytäntöön.
- Ylläpidämme ja rakennamme pitkäjänteistä yhteistyötä Helsingin yliopiston (erityisesti Helsinki Practice Research Centre HPRC) ja muiden korkeakoulujen kanssa.
- Kokoamme ja organisoimme sosiaalityön tutkimushankkeisiin liittyvää yhteistyötä (erityisesti VTR-tutkimukset).

Vahvistamme tutkimusperustaisuutta sosiaalialalla

Konkretiaa 2025

Uusien tutkimusten suunnittelu

Välitämme hyvinvointialueiden tutkimusintressejä ja haemme niihin kumppaneita

- Toimimme aktiivisesti uusien VTR-hankkeiden edistämiseksi (esim. Taitava-hankkeen jatko, Gerontologisen sosiaalityön tutkimus)
- Koordinoimme asiakaspaneeleita

Panostamme tutkimushankkeiden yhteissuunnitteluun hyvinvointialueiden ja korkeakoulujen kanssa

- Pilotoimme aikuissosiaalityön verkostossa
- Järjestämme alueen sosiaalihuollon TKI-foorumin

Aiempien tutkimushankkeiden tulosten ja menetelmien jalkauttaminen käytäntöön

- Suunnittelemme kouluttajakoulutuksen kotipesänä toimimista Taitava-tutkimushankkeessa jatkorahoituksen toteutuessa
- Jatkamme sosiaalityön tutkimusaamukahveja
- Edistämme tutkimuksen lukutaitoon liittyvää osaamista

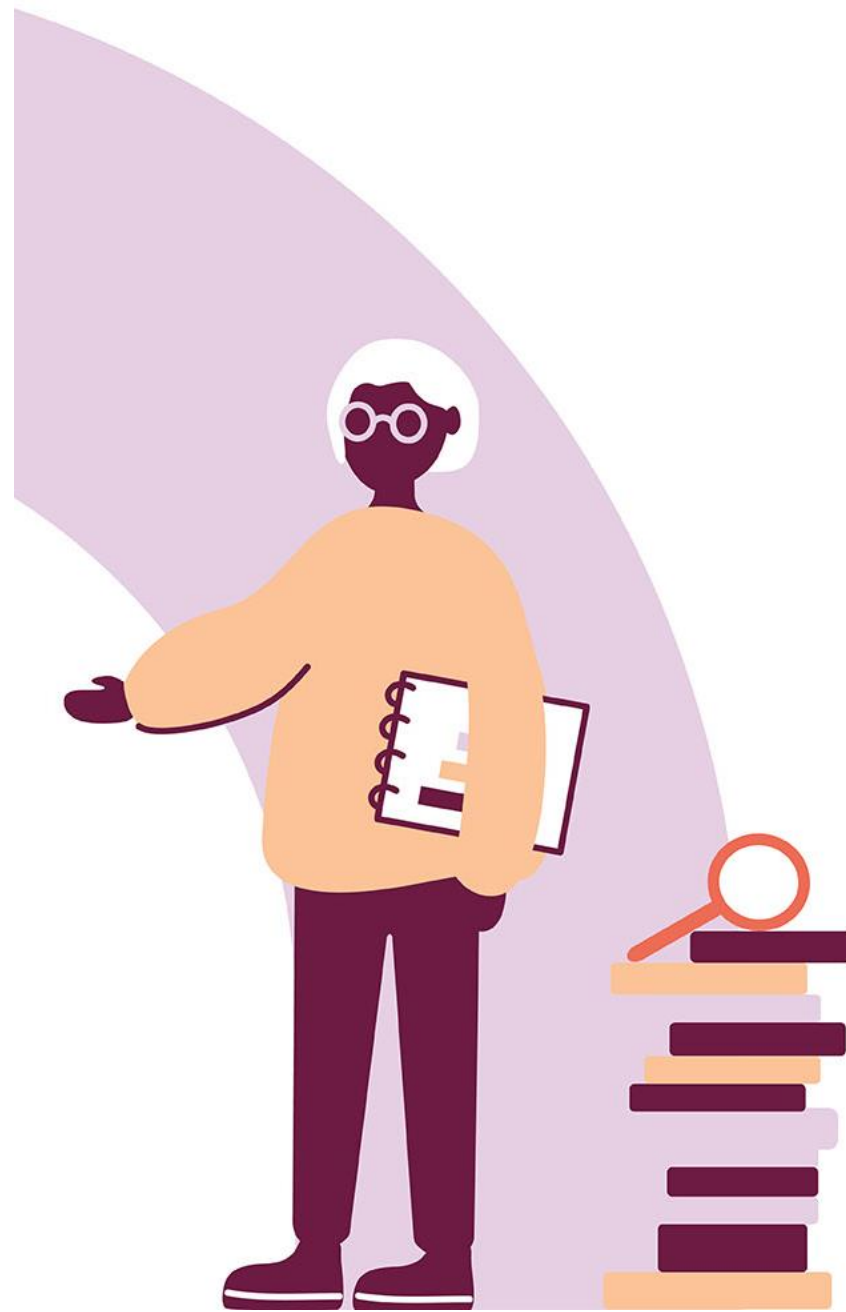
Käynnissä olevat tutkimukset

- Jatkamme kouluikäisten sosiaali- ja terveyspalveluiden vaikuttavuustutkimus SOTEPALAn Soccan tutkimusosiota

Kehitämme tietoon perustuen

Kehittämistemme perustuu tutkittuun tietoon, on vaikuttavaa ja tuottaa konkreettisia tuloksia palvelujen parantamiseksi.

- Perustamme kehittämisen tavoitteet ja sisällöt tutkittuun tietoon, kokemustietoon ja asiakastyön ilmiöistä nousevaan tietoon.
- Kehittämistä ohjaavat hyvinvointialueiden tarpeet ja tavoitteet.
- Kehittämisen arviointi tuottaa tietoa tavoitteiden toteutumisesta.

Tietoon perustuva kehittäminen

Konkretiaa 2025

Rakenteellinen sosiaalityö

- Koordinoimme rakenteellisen sosiaalityön verkostoa
- Toteutamme erilaisia rakenteellista sosiaalityötä käsitteleviä tilaisuuksia
- Kehitämme sosiaalisen raportoinnin työkalua
- Annamme yksilöllistä tukea hyvinvointialueille tarpeen mukaan

Sosiaalihuollon vaikuttavuus

- Osallistumme valtakunnallisen Sosiaalihuollon suositukset -osahankkeen pilottisuosituksen laatimiseen ja asiantuntijaryhmän toimintaan
- Tuemme Aikuisväestön hyvinvointimittarin käyttöä
- Laadimme kirjallisuuskatsauksia ja yhteenvetoja tukemaan tietoon perustuvaa kehittämistoimintaa toiminta-alueellamme

Muu kehittäminen

- Iäkkäiden palveluissa kehitämme yhteisöllistä asumista ja gerontologista sosiaalityötä hyvinvointialueiden monitoimijaisissa kehittäjäryhmissä
- Lastensuojelun sosiaaliset innovaatiot (Soila) -rahoitushaun lopputuloksesta riippuen käynnistämme kehittämishankkeen Uudellamaalla Soccaan kohdentuvilla resursseilla
- Osallistumme sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevan lainsäädännön uudistamiseen vaikuttamalla lainsäädäntöön ja osallistumalla tarvittavalla tavoin mm. toiminta-alueitamme koskevien tehtävärakenteiden tarkasteluun ja tiedon tuottamiseen

Vaikuttamistyö

Konkretiaa 2025

Tuemme rakenteellisen sosiaalityön tiedon tuottamista ja hyödyntämistä hyvinvointialueilla

- Laadimme laajan sosiaalisen raportin yhteistyössä rakenteellisen sosiaalityön verkoston kanssa (kevät 25, julkaisu syksyllä)

Kehitämme ja pilotoimme tutkimusviestintää

- mm. VTR-tutkimusten tulosten levittäminen
- Tutkimusaiheiset blogit
- Tutkimuksen aamukahvit

Teemme vaikuttamistyötä

- Osallistumme kuulemisiin ja laadimme lausuntoja sosiaalialaa koskevista teemoista
- Teemme yhteistyötä valtakunnallisen osaamiskeskusverkoston kanssa sosiaalihuollon TKI-toiminnan rakenteiden ja resursoinnin vahvistamiseksi

Nostamme sosiaalihuollon näkökulmia yhteiseen keskusteluun

- Julkaisemme Soccan omia ja vierasblogeja
- Kirjoitamme mielipidekirjoituksia yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa, mm. Aikuissosiaalityön verkoston mielipidekirjoitussarja

Sosiaalialan osaamiskeskus
Verso

Tiekartalla suunnistamassa – työelämäprofessori sosiaalityön tukena Päijät-Hämeessä

Minna Veistilä

21.5.2025

HELSINGIN YLIOPISTO

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Työelämäprofessorin tehtävä

Tehtävästä laadittu sopimus: Helsingin yliopiston ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueen välisessä sopimuksessa määritellyt tehtävät, yleistavoitteena sosiaalityöntekijöiden saatavuuden edistäminen Päijät-Hämeessä

Tehtävän alkuvaiheen rahoittajat: Lahden kaupunki, Lahden yliopistokampus, Näpsä-hanke

Tehtävän sijoittuminen: Helsingin yliopiston valtiotieteellinen tiedekunta, sosiaalityön tieteenala sekä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen TKI-yksikkö

Sopimuksen kohta 6. Sosiaalityön työelämäprofessorin tehtävän sisällöstä

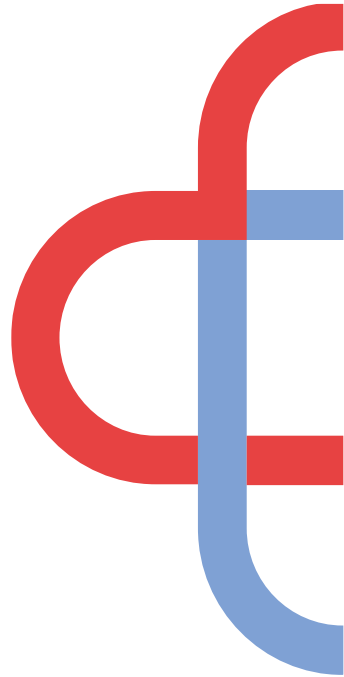
Sosiaalityön työelämäprofessorin pääasiallinen tehtävä Helsingin yliopiston palveluksessa on sosiaalityön opiskelijoiden opettaminen ja tehtävään liittyvä tutkimus. Lisäksi työelämäprofessori osallistuu opetustoiminnan toteutuksen suunnitteluun. Sopijaosapuolet sitoutuvat paikallisen sosiaalityön koulutusmahdollisuuksien edistämiseen mm. alueella tapahtuvien harjoittelujaksojen ja seminaariryhmien koordinoinnin avulla.

Hyvinvointialueen palveluksessa työelämäprofessorin tehtäviin kuuluu kehittämistyötä tukevaa tutkimusta. Työelämäprofessori tukee hyvinvointialueella työskentelevien ja sosiaalityötä opiskelevien opintoja sekä edistää sosiaalityön käytäntöjen kehittämistä ja henkilöstön tutkimusosaamista.

Sopijaosapuolet vahvistavat sosiaalityön tutkimusperustaisuutta Päijät-Hämeen alueella hakemalla sosiaalityön tutkimushankkeita.

Helsingin yliopisto pyrkii lisäämään avoimen väylän koulutusmahdollisuuksia ja yhteistyötä Päijät-Hämeen kesäyliopiston kanssa sosiaalityöntekijäkoulutuksessa.

Sopijaosapuolet kehittävät ja tarjoavat erilaisia tukimuotoja ja tukea Päijät-Hämeen alueella sosiaalityötä opiskeleville.

Aluehallitus 20.1.2025 § 5

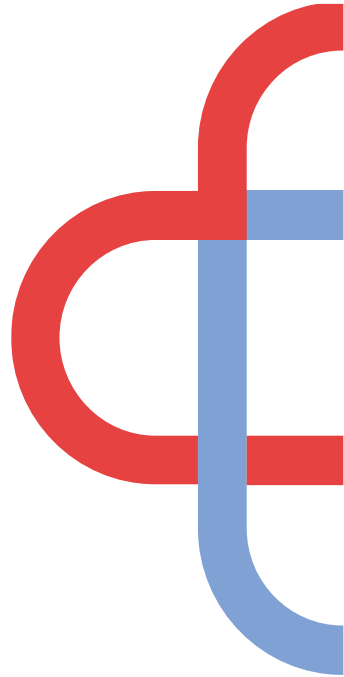
Sosiaalityön alalle suunnatulla kaksoistehtävällä tavoitellaan jatkuvuutta Helsingin yliopiston opetus- ja tutkimusyhteistyölle Päijät-Hämeessä Lahden yliopistokampuksella. Valtiotieteelliseen tiedekuntaan ja Lahden yliopistokampukseen kytkeytyy myös sosiaaligerontologian (apulais)professori. Tiedekunta on kiinnostunut linkittämään myös sosiaalityön koulutuksen ja tutkimuksen vahvemmin Lahden yliopistokampukseen ja hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä kytkemään yhteistyön sosiaalityön maisterikoulutuksen aloituspaikkojen lisäämiseen.

Sosiaalityön työelämäprofessorin kaksoistehtävällä tiivistetään sekä sosiaalityön opetukseen että tutkimukseen liittyvää yhteistyötä. Sosiaalityön ammattikäytäntöjen opintojaksoja, käytäntötutkimuksia ja maisterintutkielmia sekä väitöskirjatutkimuksia toteutetaan yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Opiskelijat hakeutuvat usein myöhemmin töihin opintojenaikaisiin harjoittelupaikkoihin, joten jaksoihin liittyvän yhteistyön vahvistaminen voi olla hyvinvointialueelle merkittävä vetovoimatekijä. Kaksoistehtävään voidaan myös liittää ryhmämentorointia niille Päijät-Hämeen kesäyliopiston opiskelijoille, jotka suorittavat sosiaalityön perus- ja aineopintoja avoimessa yliopistossa.

Tutkimusyhteistyöhön sisältyy käytäntötutkimuksellisten hankkeiden suunnittelua ja toteutusta, ulkoisen tutkimusrahoituksen hakemista sekä tutkimukseen kytkeytyvää kehittämistä Päijät-Hämeessä.

Kaksoistehtävällä edistetään myös hyvinvointialueen sosiaalityön kehittämistä ja nykyisten sosiaalityön ammattilaisten osaamisen vahvistamista, mikä lisää pitovoimaa sosiaalityössä. Kaksoistehtävä helpottaa tutkimusaiheiden tunnistamista suoraan käytännöstä sekä hankkeiden suunnittelua. Lisäksi se tuo joustavuutta tutkimuslupa-asioihin ja potkua tutkimustulosten jalkauttamiseen ja palvelujen tutkimusperustaiseen kehittämiseen.

Tavoitteena on myös monialaisen toiminnan edistäminen ja siihen liittyvä yhteistyö esim. Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ja Tampereen yliopiston yhteisen psykiatrian professorin kanssa.

Toiveita sosiaalityön työelämäprofessorille

65 vastausta, lämmin kiitos kaikille!

Yhteenveto

- Työelämäprofessori toimii sillanrakentajana tutkimuksen ja käytännön välillä.
- Tavoitteena vaikuttava, tutkimukseen perustuva ja käytännön työtä arvostava sosiaalityö.
- Tärkeää on jatkuva vuoropuhelu kentän ja tutkimuksen välillä.

Kyselyssä esille nousseet toiveet ja tarpeet

Yhteys kenttään ja käytännön työhön

Säännölliset tapaamiset asiakastyön yksiköiden kanssa
Erityisen tuen tarpeiden ja roolijaon selkeyttäminen
Asiakkaiden osallisuuden tukeminen

Tutkimus ja kehittäminen

Tutkimustarpeiden kartoitus
Hankehakujen edistäminen
Tutkimusperustaisuuden vahvistaminen arjen työssä
Tutkimusklubitoiminnan kehittäminen alueella

Opiskelun ja urakehityksen tukeminen

Graduryhmän perustaminen alueelle
Väitöskirjatutkimuksen mahdollistaminen työn ohella
Opiskelijoiden ohjaus
Erikoistumiskoulutusten huomiointi urakehityksessä

Yhteistyörakenteet ja verkostot

Moniammatillisen yhteistyön ja sote-integraation vahvistaminen
Palvelupolkujen sujuvuuden kehittäminen

Viestintä ja näkyvyys

Infotilaisuudet toiminnasta ja tuloksista
Sosiaalityön positiivinen esilläpito
Julkinen kannanotto ajankohtaisiin kysymyksiin

Työhyvinvoinnin ja johtamisen tuki

Työkuormitusta vähentävät toimintatavat
Työolosuhteiden ja johtamisen kehittäminen
Vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden arviointi

Alueellinen ja laaja-alainen näkemys

Paikallisten sosiaalisten ilmiöiden ymmärtäminen
Vastavuoroinen yhteys yliopistoihin ja muihin toimijoihin

Sovitut tehtävät, tilanne 12.5.2025

Yliopisto-opetus ja tutkimus

- Kevään ja syksyn graduseminaarit ja opiskelijoiden ohjaus / Timo
- Käytännönohjaaja-koulutuksen motivaatiokirjeiden lukeminen / Timo, Johanna
- Käytäntötutkimuksen opintojaksot I ja II / Maija, Teija
- Tieteenalakokoukset, opetussuunnitelmauudistukseen osallistuminen / Timo
- HPRC-toimintaan osallistuminen / Maija
- Yliopistokampuksen tapaaminen 8.4., toiveena paikalla oleminen ja yhteistyön kehittäminen, tapaamiset ja tapahtumat / Minna-Maija
- Ikihyvä Päijät-Häme / sosiaalitieteellisen tutkimuskokonaisuuden koordinointi / Marjaana, Ilkka, Kirsi, Tiina, Annastiina
- Kesäyliopistotilanteen selvittäminen / Riikka, Marjaana, Timo, Markku Lanne

Hyvinvointialueen tutkimus, työryhmät ja kehittämistyö

- Näpsä-hankkeen esihenkilöhaastattelut, artikkeli, täydennyskoulutuksen suunnittelu, toteutus ja arviointi / Taru, Hanna, Maria ja Katariina
- Sosiaalityön kehittämisryhmän puheenjohtajuus ja osallistuminen sosiaalityön kehittäjien tapaamisiin sekä esimieskokouksiin / Mika, Pinja ja Tuula
- Sosiaalityön tiekarttakyselyssä esille tulleiden kehittämistarpeiden edistäminen / Tuula, Milla
- Sosiaalityön tiedolla johtamisen kokonaisuuteen osallistuminen / Kirsi
- Rakenteellisen sosiaalityön kehittämiseen osallistuminen / Milla
- Oppilaitosyhteistyön kokonaisuuteen osallistuminen / Kirsi, Tuula
- YTA- ja muuhun hankevalmisteluun osallistuminen / Kirsi
- Harjun terveyden hallitus / Joonas, Antti, Martti

Seminaarit ja muut yksittäiset tehtävät

- Kommenttipuheenvuoro Paula McFaddenin alustukseen Tiedekulmassa 14.4., aiheena Safe Staffing / Timo
- Lahden professoridinner 24.4., verkostoituminen alueen toimijoiden kanssa
- People and Planet 3 –konferenssin ohjelmaryhmän jäsenyys / Minna-Maija
- Paneeli TerveSOS-tapahtumassa 7.5. / Tapani, Heli
- Luento kuntoutuksen, psykologian ja lääketieteen opiskelijaryhmälle sosiaalisesta kuntoutuksesta ja sosiaaliturvasta 12.5. / Marja Mikkelsson
- Puheenvuoro Sosiaalityön tiekarttaseminaarissa 21.5. / Tuula
- Ohjausryhmä kokoontuu ensimmäisen kerran 6.6.2025

Tavoitteet vuodelle 2025, ehdotus

Sosiaalityöntekijöiden saatavuus Päijät-Hämeessä

- Päijät-Hämeen sosiaalityöntekijätilanteen tilannekuvan rakentaminen
- Yliopistoyhteistyön aloittaminen, opintojaksot
- YTA-yhteistyöhön osallistuminen

Sosiaalityön tutkimus ja kehittäminen Päijät-Hämeessä

- Tilannekuvan rakentaminen yhdessä Verson ja TKI-yksikön kanssa
- Uusiin avauksiin osallistuminen
- Tutkimuksen toteuttaminen ja sen kautta henkilöstöön tutustuminen
- Kehittämisyhmätyöskentely

Mittarit

- Tilannekuva x 2, ohjausryhmäarviointi ja itsearviointi vuoden lopussa

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen sosiaalityöntekijätilannekuvaa keväällä 2025

Työntekijänimikkeet, määrät ja muutokset

- Noin 200 sosiaalityöntekijää, eniten nimikkeillä sosiaalityöntekijä, tilapäinen sosiaalityöntekijä, johtava sosiaalityöntekijä, sijoittuvat perhe- ja sosiaalipalvelujen sekä ikääntyvien palvelujen toimialoille.
- Esimerkiksi lapsiperhepalveluissa ja lastensuojelussa on ensimmäistä kertaa vuosiin tilanne, jossa kaikki olemassa olevat virat on täytetty kelpoisilla työntekijöillä.
- Silti noin 10 % päätöksistä tekee tilapäinen sosiaalityöntekijä.

Työkuorma, työssä jaksaminen ja työn laatu

- Lapsiperhepalvelujen palvelutarpeen arviointien suhteen ollut haasteita, 2/25 76 % tehtiin kuitenkin jo määräajassa.
- Terveysperusteisia poissaoloja oli 2024 vähemmän kuin muilla sosiaalihuollon ammattiryhmillä (11 (19) päivää/vuosi).
- Työkuorma koettiin tiekarttakyselyssä vuonna 2025 kevyemmäksi kuin vuonna 2023. Työkuormaan vaikuttivat työmäärän lisäksi lakimuutos ja johtaminen.
- Työntekijöiden vaihtuvuus on edelleen havaintojen mukaan suurta.
- Perhe- ja sosiaalipalvelujen asiakkaiden NPS tämän vuoden maaliskuussa 79. Työntekijöiden NPS saadaan vasta myöhemmin keväällä.
- Esihenkilöillä on kokemus siitä, että palvelutehtävuokitus, ohjeistus ja sääntely sekä juridisoituminen ohjaavat työtä enemmän kuin asiakkaat.

Sosiaalityön kehittäminen ja urapolut

- Urapolkumalli on laadittu ja kehittäjäryhmät toimivat.
- Rakenteellisen sosiaalityön kehittäminen on hyvässä vauhdissa, ml. haavoittuvassa asemassa olevien osallisuuden edistäminen.
- Sosiaalityön suositukset -hanke on hyvässä vauhdissa ja näyttöön perustuvan sosiaalityön hanke alkanut, tulossa täydennyskoulutusta.
- Mukana lastensuojelun luottamuksen tutkimuksessa.
- Sotepala-hankkeessa tutkitaan sivistystoimen monialaista yhteistyötä.

Sosiaalityön kehittämisen ja tutkimuksen tilannekuvaa keväällä 2025

Kehittämishankkeet

- RRP: Varhainen tuki, Kirjaamiskäytännöt, Rakenteellinen sosiaalityö, Vaikuttavuuspilotti, Sähköinen perhekeskus
- NEAR: osallisuusohjelman ja sen toimeenpanon kehittäminen
- Vertaisverkko: jälkihuollon kehittäminen
- Osallisuuden voima: haavoittuvassa asemassa olevien osallisuus ja osallisuusjohtaminen
- Vammaispalvelujen työnjakopilotti
- Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentäminen Lahdessa
- Ruoka-aputoiminnan järjestäminen
- Kuntoutus neurokirjon lasten ja nuorten arjessa
- Raha- ja digipelaamisen haittojen ehkäisy

Tutkimushankkeet

- SOTEPALA: moniammatillinen yhteistyö koulussa sekä koulun ja hva:n välillä
- SoSu, sosiaalihuollon suositukset: näyttöön perustuvien suositusten mahdollisuudet ja pilotti
- NÄPSÄ: näyttöön perustuvan toiminnan tutkimus ja täydennyskoulutus
- LURA, luottamuksen rakentaminen lastensuojelussa

Verkostot ja työryhmät

- Sosiaalityön kehittäjät
- Sosiaalityön kehittämisryhmä
- Tiekarttatyöskentely 2025 loppuun

minna.veistila@pajatha.fi

minna.veistila@helsinki.fi

Ohjelma jatkuu

klo 13.45–15 Toiminnallinen osuus ja kahvitarjoilu: kehittämistyön esittelypisteet

klo 15 Palkitseminen

klo 15.30 Päättössanat, perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Mika Forsberg

klo 15.45 Tilaisuus päättyy

Kehittämistyön esittelypisteet, joissa voi vapaasti kierrellä kahvitauon aikana klo 13.45-15

- **Rakenteellinen sosiaalityö**, Milla Rantakari, Reija Koskela ja Iina Hokkanen
- **Kirjaamiskäytäntöjen kehittäminen**, Emma Uusitalo
- **Pitkäaikaisasunnottomuuden poistaminen Lahdessa**, Niina Taipalus, Anna Roitto ja Hannamari Herranen
- **Vertaisverkko –hanke** Iida Kemi ja Riitta Nuutinen
- **Osallisuuden voima –hanke**, Emmi Fjällström ja Jeannette Semeri
- **Near-hanke ja Vammaispalvelujen työnjakopilotti**, Emma Rautava ja Pilvi Leinonen
- **Sosiaalihuollon tutkimus hyvinvointialueella, käytäntötutkimukset**, Tuula Carroll
- **Sotepala-tutkimushanke**, Heidi Kankkonen
- **Sosiaalihuollon suositukset**, Maria Tapola-Haapala
- **Näpsä-tutkimushanke, työelämäprofessori**, Minna Veistilä
- **Hyvinvointiopas**, Saija Forss-Kupari
- **Kustannusvaikuttavuustyökalu** Riikka Leppäkorpi ja Sini Hänninen
- **Monipalveluasiakkaan palvelukokonaisuus**, Marjo Lepistö

Ohjelma jatkuu

klo 15 Työntekijöiden palkitseminen

klo 15.30 Päätössanat, perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Mika Forsberg

klo 15.45 Tilaisuus päättyy

Vuoden tulokas

Vuoden
monialaisen
yhteistyön tekijä

Vuoden esihenkilö

Työura-palkinto

Vuoden kehittäjä

Vuoden työkaveri

Jatkosuunnitelmia

- **Missä mennään sosiaalityön tiekartalla?**
 - Teamstilaisuus on tiistaina 11.11 klo 9-11.
 - Lisätietoa tilaisuudesta syksyllä.
- **Palautekysely** seminaarista laitetaan osallistujille sähköpostitse.
- Muistattehan **Verson aamukahvit keskiviikkona 11.6 klo 9-10.30/Teams**
 - Aiheena on Sosiaalityön tiekartta –kyselyn tulokset – kehittämispäällikkö Tuula Carroll ja asiantuntija Milla Rantakari

Kiitos ja hyvää kesää!